

Z A K O N

O DOPUNAMA ZAKONA O OZAKONJENJU OBJEKATA

Član 1.

U Zakonu o ozakonjenju objekata („Službeni glasnik RS”, br. 96/15, 83/18, 81/20 – US i 1/23 – US), u članu 39. posle stava 2. dodaju se st. 3 – 5, koji glase:

„Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, kao i kada nezakonito izgrađeni stambeni objekti nisu privremeno priključeni na elektroenergetsku mrežu, gasnu mrežu i/ili mrežu daljinskog grejanja, vodovod i kanalizaciju bez obzira na vreme izgradnje, mogu biti privremeno priključeni na elektroenergetsku mrežu, gasnu mrežu i/ili mrežu daljinskog grejanja, vodovod i kanalizaciju, u roku i na način propisan ovim zakonom.

Priključenje iz stava 3. ovog člana moguće je isključivo za vlasnike stambenih objekata i vlasnike posebnih delova objekta-stanova, koji su trajno rešavali svoje stambeno pitanje.

Vlada bliže uređuje način, uslove i postupak za priključenje na elektroenergetsku mrežu, gasnu mrežu i/ili mrežu daljinskog grejanja, vodovod i kanalizaciju nezakonito izgrađenih objekata iz st. 3. i 4. ovog člana.”.

Član 2.

U članu 41. posle stava 3. dodaje se stav 4, koji glasi:

„Izuzetno, odredbe st. 2. i 3. ovog člana, neće se primenjivati u slučaju propisanom u članu 39. st. 3 - 5. ovog zakona.”.

Član 3.

Podzakonski akt iz člana 1. ovog zakona (član 39. stav 5. Zakona) biće donet u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Zahtev za privremeno priključenje iz člana 1. ovog zakona (član 39. Zakona), podnosi se nadležnom organu za poslove ozakonjenja u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu podzakonskog akta iz člana 1. ovog zakona (član 39. stav 5. Zakona).

Po isteku roka iz stava 2. ovog člana, neće biti moguće podnošenje zahteva za privremeno priključenje.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 12. Ustava Republike Srbije, kojim se utvrđuje da Republika Srbija, između ostalog, uređuje i organizaciju i korišćenje prostora.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Zakon o ozakonjenju objekata („Službeni glasnik RS, br. 96/15, 83/18, 81/20 – US i 1/23 – US, u daljem tekstu: Zakon), stupio je na pravnu snagu 27. novembra 2015. godine.

Tokom primene Zakona, pojavio se problem što je propisana nemogućnosti priključenja nezakonito izgrađenih objekata na na elektroenergetsku mrežu, gasnu mrežu i/ ili mrežu daljinskog grejanja, vodovod i kanalizaciju, čime se postavilo pitanje zadiranja u ostvarivanje osnovnih zagarantovanih ljudskih prava, koje garantuje i naš ustav, kao i brojne međunarodne konvencije.

S tim u vezi, Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, obratio se i Zaštitnik građana, inicijativom za izmenu Zakona o ozakonjenju objekata, kao i grupa građana „Želimo struju u 21. veku”.

Razmatrajući pristigle inicijative, predlagač je imao naročito u vidu da je stanovanje, kao ljudsko pravo, sadržano kao pravo koje se štiti u mnogim međunarodnim dokumentima, te da se u svim tim dokumentima stanovanje smatra osnovnom potrebom, budući da je ostvarenje svih drugih potreba uslovljeno odgovarajućim uslovima stanovanja. Takođe, u korpus osnovnih ljudskih prava spadaju pravo na vodu i pravo na električnu energiju, što je potvrđeno u mnogim međunarodnim dokumentima, ali i u presudama Međunarodnog suda za ljudska prava.

U Međunarodnom paktu o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (Rezolucija Generalne skupštine UN, decembar 1966. godine), u članu 11. propisuje se:

„Države članice ovog pakta priznaju pravo svakom pojedincu na standard življenja dovoljan/pristojan (adequate) za njega i njegovu porodicu, uključujući dovoljnu hranu, odeću i stanovanje, kao i stalno poboljšanje uslova življenja.”

Predlagač je smatrao da bi u jednom ograničenom vremenskom periodu bilo opravdano da se građanima koji su gradili ili kupovali stanove izgrađene suprotno zakonu, a time rešavali svoje stambene potrebe, trebalo omogućiti pristup osnovnim pravima, odnosno stvoriti zakonsku mogućnost da se privremeno priključe na električnu energiju, vodovod i kanalizaciju i gasnu infrastrukturu, čime bi se značajno popravili uslovi stanovanja, življenja tih lica, a za širu zajednicu bi to značilo uvođenje u legalne tokove ovih objekata, privremeno, do okončanja postupaka ozakonjenja.

Predložena rešenja bi se, pored ograničenog trajanja, odnosila isključivo na lica koja su na ovaj način trajno rešavala svoje stambeno pitanje. Predložena rešenja isključuju investitore, odnosno vlasnike objekata drugih namena i investitore stambenih objekata, odnosno onih koji su gradili za prodaju na tržištu.

Zbog značaja ovog pitanja predviđeno je i da Vlada donosi podzakonski akt, kojim će bliže urediti sva ova pitanja, uključujući u rad sva relevantna ministarstva, javna preduzeća i operatore sistema.

Na osnovu navedenog, polazeći od činjenice da pristup, odnosno upotreba struje, vode, grejanja, kanalizacije, predstavljaju neka od najvažnijih, osnovnih prava svakog čoveka, te da, pored toga imaju i humani karakter, predlažu se dopune kao u tekstu Predloga.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Odredbama člana 1. Predloga zakona propisano je da se stambeni objekti, koji nisu privremeno priključeni na elektroenergetsku mrežu, gasnu mrežu i/ili mrežu daljinskog grejanja, vodovod i kanalizaciju bez obzira na vreme izgradnje, mogu privremeno priključiti na elektroenergetsku mrežu, gasnu mrežu i/ili mrežu daljinskog grejanja, vodovod i kanalizaciju, u roku i na način propisan ovim zakonom, ako i da to odnosi isključivo na stambene objekte, odnosno posebne stambene jedinice.

Članom 2. Predloga zakona propisana je situacija kada se neće primenjivati kaznene odredbe na privremeno priključenje, koje je oročenog karaktera.

Članom 3. Predloga zakona precizirani su prekluzivni rokovi za podnošenje zahteva za privremeno priključenje.

Članom 4. Predloga zakona propisano je stupanje na snagu.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku, saglasno članu 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12-prečišćen tekst), zbog izmene postojećih zakonskih rešenja, kojima se otklanjaju problemi za pojedine grupe građana čime će se omogućiti priključenje na električnu energiju i komunalnu infrastrukturu pristup, a imajući u vidu da upotreba struje, vode, grejanja i kanalizacije, predstavljaju neka od najvažnijih, osnovnih prava svakog čoveka, te da, pored toga imaju i humani karakter.

VI. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DA OVAJ ZAKON STUPI NA SNAGU NAREDNOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, budući da za to postoje naročito opravdani razlozi koji se ogledaju u neophodnosti da se predložena izmena što pre primenjuje, te omogućí većem broju građana ostvarivanje nekih od osnovnih ljudskih prava.

VII. PREGLED ODREDBA ZAKONA, KOJE SE DOPUNJUJU

Član 39.

Ako objekat koji je privremeno priključen na elektroenergetsku mrežu, gasnu mrežu i mrežu elektronskih komunikacija ili mrežu daljinskog grejanja, vodovod i kanalizaciju, ne bude ozakonjen u skladu sa ovim zakonom, građevinski inspektor je dužan da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana po dobijanju akta iz člana 38. stav 2. ovog zakona, primerak tog akta dostavi javnom preduzeću, javnom komunalnom preduzeću, privrednom društvu ili preduzetniku koji je privremeno priključio objekat na svoju mrežu, odnosno infrastrukturu.

Javno preduzeće, javno komunalno preduzeće, privredno društvo ili preduzetnik dužno je da u roku od 30 dana od prijema akta iz stava 1. ovog člana, isključi objekat sa mreže odnosno infrastrukture na koju je privremeno priključen u skladu sa stavom 1. ovog člana.

IZUZETNO OD ST. 1. I 2. OVOG ČLANA, KAO I KADA NEZAKONITO IZGRAĐENI STAMBENI OBJEKTI NISU PRIVREMENO PRIKLJUČENI NA ELEKTROENERGETSKU MREŽU, GASNU MREŽU I/ILI MREŽU DALJINSKOG GREJANJA, VODOVOD I KANALIZACIJU BEZ OBZIRA NA VREME IZGRADNJE, MOGU BITI PRIVREMENO PRIKLJUČENI NA ELEKTROENERGETSKU MREŽU, GASNU MREŽU I/ILI MREŽU DALJINSKOG GREJANJA, VODOVOD I KANALIZACIJU, U ROKU I NA NAČIN PROPISAN OVIM ZAKONOM.

PRIKLJUČENJE IZ STAVA 3. OVOG ČLANA MOGUĆE JE ISKLJUČIVO ZA VLASNIKE STAMBENIH OBJEKATA I VLASNIKE POSEBNIH DELOVA OBJEKTA-STANOVA, KOJI SU TRAJNO REŠAVALI SVOJE STAMBENO PITANJE.

VLADA BLIŽE UREĐUJE NAČIN, USLOVE I POSTUPAK ZA PRIKLJUČENJE NA ELEKTROENERGETSKU MREŽU, GASNU MREŽU I/ILI MREŽU DALJINSKOG GREJANJA, VODOVOD I KANALIZACIJU NEZAKONITO IZGRAĐENIH OBJEKATA IZ ST. 3. I 4. OVOG ČLANA.

Član 41.

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup javno preduzeće, javno komunalno preduzeće, privredno društvo ili drugo pravno lice, koje po prijemu akta kojim se odbacuje ili odbija zahtev za ozakonjenje ne isključi objekat sa mreže odnosno infrastrukture na koju je privremeno priključen (član 39).

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup javno preduzeće, javno komunalno preduzeće, privredno društvo ili drugo pravno lice, koje objekat koji je u postupku ozakonjenja priključi na mrežu, odnosno infrastrukturu.

Za privredni prestup iz st. 1. i 2. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u javnom preduzeću, javnom komunalnom preduzeću, privrednom društvu ili drugom pravnom licu, novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara.

IZUZETNO, ODREDBE ST. 2. I 3. OVOG ČLANA, NEĆE SE PRIMENJIVATI U SLUČAJU PROPISANOM U ČLANU 39. ST. 3-5. OVOG ZAKONA.

SAMOSTALNE ODREDBE PREDLOGA ZAKONA

ČLAN 3.

PODZAKONSKI AKT IZ ČLANA 1. OVOG ZAKONA (ČLAN 39. STAV 5. ZAKONA) BIĆE DONET U ROKU OD 15 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ZAHTEV ZA PRIVREMENO PRIKLJUČENJE IZ ČLANA 1. OVOG ZAKONA (ČLAN 39. ZAKONA), PODNOSI SE NADLEŽNOM ORGANU ZA POSLOVE OZAKONJENJA U ROKU OD 30 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU PODZAKONSKOG AKTA IZ ČLANA 1. OVOG ZAKONA (ČLAN 39. STAV 5. ZAKONA).

PO ISTEKU ROKA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, NEĆE BITI MOGUĆE PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA PRIVREMENO PRIKLJUČENJE.

ČLAN 4.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU NAREDNOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač - Vlada
Obrađivač - Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
2. Naziv propisa
Predlog zakona o dopunama Zakona o ozakonjenju objekata

Draft Law on Amendments to the Law on Legalization of Buildings
3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):
 - a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa
Nema
 - b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma
Nema
 - v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma
Nema
 - g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma
Nema
 - d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije
Nema
4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:
 - a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima
Nema
 - b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima
Nema
 - v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima
Nema
 - g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
Nema
 - d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije
Nema

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona nisu učestvovali konsultanti.